
Ne/věřící Česko. Odborníci z Přírodovědecké fakulty UK sestavili Atlas náboženství

Ne/věřící Česko. Odborníci z Přírodovědecké fakulty UK sestavili Atlas náboženství

Jedinečný projekt právě dokončili vědci z katedry sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty UK. Odborná i laická veřejnost se nyní může prostřednictvím desítek map, které tým sestavil, seznámit především s prostorovým rozmístěným náboženské sebedeclarace u obyvatel Česka podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností po roce 1989. Rozsáhlý *Atlas náboženství Česka* autorů Tomáše Havlíčka, Kamily Klingorové a Jakuba Lysáka vyšel v těchto dnech v Nakladatelství Karolinum.

Česká republika má pověst jednoho ze států s nejnižším podílem věřících. Jak se tento stav odráží v regionálním rozložení, ukazují jednotlivé mapy nového atlasu. Autoři při jeho sestavování vycházeli z množství dat, především pak z informací, jež shromáždil Český statistický úřad během pravidelného sčítání lidu. Prostřednictvím map si může každý udělat přesnou představu o tom, v kterých regionech má které vyznání jaké zastoupení a jak se to proměňovalo v posledních dvaceti letech. Velký prostor v atlasu dostávají jednotlivé křesťanské církve, vedle toho se zájemci mohou seznámit i s tím, jak je to v Česku s buddhismem, hinduismem, islámem, judaismem a dalšími náboženskými směry. „Zaměřili jsme se především na církve, které jsou registrovány na ministerstvu kultury. Pracovali jsme jak s aktuálními daty z roku 2011, tak i se staršími údaji, protože jsme chtěli zohlednit vývoj po roce 1989,“ vysvětlil Tomáš Havlíček

Do atlasu se dostala i jedna kuriozita – „náboženství“, které úřad neviduje – jediism. Při sčítání lidu v roce 2011 se totiž k morálním hodnotám rytířů Jedi z filmové ságy *Hvězdné války* přihlásilo z recese a na protest okolo 15 tisíc obyvatel Česka, což je víc, než kolik „hlasů“ dostaly některé tradiční církve.

Druhá část atlasu vychází z terénního výzkumu, do kterého se vědci v minulých letech pustili. Vytipovali deset modelových oblastí České republiky, v nichž pátrali po sakrálních objektech v krajině. Do mapy se tak dostaly nejen křesťanské kostely, boží muka, synagogy, hřbitovy a různé památníky, ale třeba i buddhistické chrámy nebo místa spojená s alternativní religiozitou, jako jsou věštiny.

Třetí část atlasu zaznamenává nejen to, jak se náboženství projevuje v prostoru a krajině, ale i v každodenním životě společnosti. Mapy proto popisují vztahové souvislosti mezi religiozitou a vybranými prostorovými, socioekonomickými a demografickými jevy, například rozvodovostí, nezaměstnaností, kriminalitou nebo teď aktuálním tématem – volební účastí. Další informace pak čtenářům přinášejí mapy církevních restitucí.

Žádný podobný takto koncipovaný atlas v České republice dosud nevyšel. Autoři se při jeho sestavování inspirovali za hranicemi. Protože obsahuje informace zajímavé i pro zahraniční čtenáře, vyšel nejen s českými, ale i anglickými komentáři. Své publikum si najde jak mezi odbornou veřejností, představiteli jednotlivých církví, územní správy a studenty řady humanitních oborů, tak i mezi širokou veřejností, kterou zajímá, jak to s religiozitou v našem státě vypadá. *Atlas náboženství Česka* je jedním z výsledků projektu Vývoj, transformace a diferenciacie náboženství v Česku v kontextu globálních a evropských proměn, který finančně podpořila Grantová agentura ČR. Tomáš Havlíček v současné době vede nový projekt, tentokrát zaměřený na postsekularismus v Česku, reflektovat by měl i téma hojně diskutované veřejně – migrační krizi.